

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

PN.4131.232.2013

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz.1591 ze zm.) **stwierdzam nieważność** załącznika do uchwały Rady Gminy Biskupiec nr XXIV/197/13 z dnia 28 lutego 2013r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biskupiec, **w części dotyczącej:**

-§ 2 ust. 1 pkt 7, § 4 ust. 2, § 6 ust. 1 pkt 5, ust. 6 zdanie trzecie, ust. 13 wyrażenie „w sposób nie powodujący nadmiernych uciążliwości i utrudnień dla mieszkańców nieruchomości lub osób trzecich”, § 12 ust. 1 pkt 1 i pkt 5.

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Biskupiec, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012r., poz. 391 z późn. zm.) ustaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biskupiec.

W ocenie organu nadzoru uchwała Rady Gminy – w części wskazanej w sentencji - w sposób rażąco narusza obowiązujące prawo.

Na wstępie należy zauważyć, iż zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Zadania te obejmują zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach m. in. sprawy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy – to gmina zapewnia czystość i porządek na swoim terenie i tworzy warunki niezbędne do ich utrzymania.

Jednym z instrumentów pomocnych w realizacji tych zadań jest regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który jest aktem prawa miejscowego, zawierającym szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Upoważnienie rady gminy do uchwalenia regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy zawarte zostało w art. 4 ust. 1 powołanej ustawy. W ust. 2 w/w art. 4 ustawodawca doprecyzował wymagania jakie winny być zawarte w regulaminie. W świetle ustępu 2 w/w przepisu regulaminu określają szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gmin dotyczące:

1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:

a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów

wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych,

b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,

c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;

2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;

5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;

6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;

7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;

8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Zadaniem organu stanowiącego gminy jest zatem określenie wymagań dotyczących utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, lecz wyłącznie w zakresie wynikającym z katalogu określonego w art. 4 ust. 2 pkt 1-3 oraz 5-8 ustawy, który jest katalogiem zamkniętym. W przepisie tym ustawodawca nie posłużył się bowiem zwrotem „w szczególności”, a dokonał szczegółowego wyliczenia wymagań. To oznacza, iż uchwała rady gminy w sprawie uchwalenia niniejszego regulaminu nie powinna zawierać postanowień, które wykraczałyby poza zakres upoważnienia zawartego w wyżej powołanym art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy. Tego typu rozwiązanie legislacyjne jest uzasadnione z uwagi na wkroczenie, poprzez przepisy prawa miejscowego, jakim jest regulamin, w sferę praw i wolności obywateli. Podkreślić ponadto trzeba, że Konstytucja RP w art. 7 nakłada na organy władzy publicznej obowiązek działania w granicach i na podstawie prawa. Wobec tego każde działanie organu władzy, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Zakazane jest zatem dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych.

Organ nadzoru badając treść przedmiotowej uchwały stwierdził, iż Rada Gminy Biskupiec, ustalając regulamin, niektórymi postanowieniami rażąco naruszyła prawo.

Ze względu na działanie bez podstawy prawnej zakwestionować należy niektóre zapisy Rozdziału 2. regulaminu, określające wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości. Wprowadzony do § 2 ust. 1 pkt 7 załącznika do uchwały obowiązek nałożony na właściciela nieruchomości, polegający na utrzymywaniu

altan śmietnikowych lub utwardzonych terenów, na których umieszczone są urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym wykracza poza upoważnienie ustawowe. Postanowienie to nie mieści się w dyspozycji przepisu kompetencyjnego, gdyż dotyczy warunków odnoszących się do miejsca gromadzenia odpadów komunalnych a nie pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych.

Z kolei w § 4 ust. 2 możliwość naprawy pojazdów samochodowych poza warsztatami naprawczymi na terenie nieruchomości ograniczona została przez wprowadzenie warunku, że naprawy te nie są uciążliwe dla sąsiednich nieruchomości, a powstające odpady będą gromadzone w sposób opisany w regulaminie. Zdaniem organu nadzoru w ramach regulacji art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. c) ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie mieści się możliwość wprowadzania zakazów oraz regulacji dotyczących stosunków sąsiedzkich. Wskazać należy, iż Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 listopada 2012r. sygn. akt II OSK 2012/12 stwierdził, iż regulacja dotycząca uciążliwości dla innych osób wkracza w regulację prawa sąsiedzkiego zawartą w art. 144 k.c.

Z tego samego względu zakwestionowane muszą zostać zapisy zawarte w:

-§ 6 ust. 6 zdanie trzecie określającym lokalizację kompostownika w taki sposób, aby nie powodowało to uciążliwości dla terenów sąsiednich;

-§ 6 ust. 13 w zakresie odnoszącym się do uciążliwości i utrudnień dla mieszkańców nieruchomości lub osób trzecich przy ustawieniu urządzeń do odbierania odpadów.

W materii regulaminowej nie mieści się także część przepisów Rozdziału 6 załącznika do uchwały. W myśl art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy Rada uprawniona jest jedynie do określenia obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Zakwestionowany musi być obowiązek systematycznego pooddawania psa w wieku ponad 2 miesięcy szczepieniu przeciw wściekliznie raz w ciągu roku kalendarzowego (§ 12 ust. 1 pkt 1 regulaminu). Wskazać należy w tym miejscu, że obowiązek szczepienia zwierząt wynika z ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2008r. Nr 213 poz. 1342 ze zm.), jednak art. 56 ust. 1 tej ustawy zobowiązuje poddawaniu szczepieniu ochronnemu przeciwko wściekliznie jedynie psy na całym obszarze kraju oraz lisy wolno żyjące na obszarze określonym przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Wprowadzony przez Radę zapis należy uznać wobec tego za zbędny.

Obowiązek ochrony przed zagrożeniem lub uciążliwością oraz przed zanieczyszczeniem terenów nie może być także, jak wskazał to Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z dnia 19 września 2008r. sygn. akt II SA/Lu 485/08, wykonany przez określenie zakazu wprowadzania zwierząt na określone obiekty. W ocenie organu nadzoru Rada dokonując regulacji w tym zakresie w § 12 ust. 1 pkt 5 regulaminu zobowiązując do niewprowadzania psów i innych zwierząt domowych na teren placów, gier i zabaw oraz piaskownic dla dzieci – wykroczyła poza swoje kompetencje.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

-Przewodniczący Rady Gminy Biskupiec

-Wójt Gminy Biskupiec

3 11 2016 r. w Biskupcu

Przewodniczący Rady Gminy Biskupiec
Dorota Mioduska

D. Jurek